

РОЗДІЛ 1

МЕЙ

Я біжу. Очі немов заволокло пеленою жалю та смутку. Я все життя вважала його найріднішою людиною після матері та сестри, а він так просто спекався мене. Стискаю кулаки та впиваюсь нігтями собі в шкіру. Змушую себе бігти далі.

У грудях палає, коли я спиняюсь у темному провулку. Спускаюсь по холодній стіні, моя мерехтлива синя сукня рветься, бо чіпляється за щось. Байдуже. Я міцно стискаю повіки, намагаюсь не плакати. Втекти від вітчима, який видав мене заміж, звучить як найбільша дивина у житті.

Я так йому остогидла? Я така жахлива? Як я могла на це погодитись?

Я втекла від власного чоловіка, якого ніколи у житті не бачила.

Лунають чийсь кроки, доволі поспішні. Я підводжусь і починаю знову бігти, ледь не падаю через якийсь корч. Встигаю спинитись перед каретою, що котиться вуличкою. Хапаюсь за горло. Гадки не маю, куди біжу. Я вистрибнула з вікна дру-

того поверху на прибудовану веранду, а звідти висковзнула надвір. На мені досі дурнувата синя сукня для заручин. Це єдине, що лишилось від традицій людей, які колись жили спокійно. Доки не вирішили вбити богів.

— Бляха, — лаюсь собі під ніс, коли оминаю якогось вуличного чоловіка, що стікає від прокляття розкритих вен. Хтось із воксів потрудився.

Мовчки крокую далі. Я мала подумати про це раніше, вигадати якийсь план. Якщо повернусь, все одно неминуче поїду жити до того молодика. Я вважала, що моя таємниця спинить його, але названий батько на це не зважав. «Ти будеш у безпеці після заміжжя». Так, із чоловіком, якого не знаю. Звільняю волосся від шпильок, що муляють потицю. На плечі хитається сумка, в яку вмістилися тепла кофта, трохи грошей, подаровані сережки і тепер ці штучки.

Ламедо, і чим я думала? Вглядаюсь у небо, ніби богиня мудрості та дурості мені чимось допоможе. Витираю сльози.

Спiniaюсь у тіні ліхтаря, і холод осіннього вечора починає торкатись шкіри. Так, раніше я його просто не помічала. Озираюсь. Довкола ні душі. Витягаю в'язану кофту і застібаю її на всі гудзики. Радію, що ще немає жакливих холодів. Треба знайти місце для ночівлі, й Фінкери чудово підходять. Подумки дякую собі, що прихопила гроші...

Сила гуде в мені, віддає тремом, тож я притлумлюю її, як зазвичай. Мені довелось замкнути нею двері зсередини, щоб їх не так просто було відчинити. Вони вже помітили мою відсутність?

Студене повітря торкається шік, липне до шкіри, супроводжує кожен мій крок. Крики. Спів коліскової. Радісний сміх. Я ніби перетинаю умовний кордон, ступаючи у район звичайних. Будинки тут нагромаджено нависають над містом, і проклятушим¹ сюди зась.

¹ Проклятуші — люди, на яких упали дари вбитих богів. (Тут і далі — прим. авт.).

— Яка синенька сукня... Що робить у наших краях така мила дівчинка? — лунає бридкий писклявий чоловічий голос.

Ця мила дівчинка може тебе розпанахати не відкриваючи рота або вкласти на лопатки без зайвих зусиль. Зосереджую на чоловікові погляд, роблю максимально невинні очі. Навмисно шморгаю носом.

Худорлявий і височезний, невиразні очі і тонкі губи. Шапка на голові. Юмере, та це знуцання, де вони беруть таку одіж? Таке відчуття, ніби бог звичайного та дивного висипав їм на голови два шматки тканини та зліпив його кривим швом. Усвідомлюю, що починаю розмірковувати як наша покоївка, тому поспішно жену думки геть.

Мій голос милий та лелійний.

— Втекла з власного весілля, доки батько забирав викуп, — жодної брехні, лише те, що я можу видати.

— То ти товарна?

Ненавиджу чоловіків, що вважають жінок товаром. Кляті вокси зі своїми межуваннями. У дівчини Царин три шляхи: бути товарною — шукати собі чоловіка або виходити заміж з чийось забаганок, бути вірною — дружиною, матір'ю або спроможною — працювати. Зрештою, все одно жінки здебільшого стають першим варіантом. Єдине, на що я б застосувала власну силу, — вкоротила чоловікам їхні фантазії щодо вигадок, що я можу, а що ні, бо вони поділу не мають.

— А загалом мені байдуже, — мовить він, чим заробляє собі кілька років життя. — Далі, миленька, не пройдеш, доки не проскочиш тест.

Охоронець району Фінкерів вказує на тропу тесту. Лінія виведена кров'ю воксів, нібито допомагає людям сховатись від тишен. Кожен, хто має прокляття богів, засвітить ту доріжку. Блакитний — якщо вокс, жовтий — якщо тишен. Переводжу подих. Ліхтар освічує сиві скроні чоловіка з напрочуд писклявим голосом.

— Тоді я можу йти далі? — вдаю повний розпач у голосі.

А може, я й справді у розпачі.

— Ага, давай туди, — киває він головою.

Бруківка слизька від вогкості повітря. Туман спускається нижче.

— Нам тут тишени не потрібні. Від воксів хоч знаєш, що очікувати, — бурчить чоловік. Його охоронний пост у трьох метрах від тропи тесту, та лінія зазвичай біла з кривавими вкрапленнями. Роблю ще один вдих, знаходжу у небі зірку, що завжди сяє. Крок — нічого. Ще крок.

«Хочеш пройти тропу — зроби з себе людину, менше клопоту.»

Людина. Відсутність сил. Повна зосередженість у свідомості. Затуляю зовнішній світ власною тишею. Тропа не світиться. Рахую подумки кожен доторк черевиків до лінії.

Фінішна пряма. Кров воксів не світиться, бо мої підошви вкриті людською червінню. Думаю, тато не обідніє на кілька літрів чужої крові. Не хочеш вступати в бій кулаками — використовуй розум. Сходжу з тропи, омріяний кордон Фінкерів вже за кілька метрів.

Чоловік жує губи, щось крутить у руках.

— Посилений контроль, — знизує плечима. — Давай, сюди палець — проступить кров. Щось новітнє від Віктора... У тишенів та воксів якась окрема кров, щось там кудись... Я не зрозумів. Те саме, що й тропи.

Хріново. Фігово. Я не знаю, що це за винахід у формі куба з голочкою, проте він мене лякає. Підводжу замучені очі. Як тут зробити з себе людину? У тишен від природи підвищений рівень лейкоцитів, а у воксів він звичний, як для проклятих. Нервово ковтаю.

Я і тут не така, як всі.

Ліву руку стискаю в кулак. Не вистачало ще, щоб із заміжжя я втекла на власну страту. Підношу палець ближче, проте різко відсмикую.

— А якщо його торкався якийсь проклятий? Раптом і я тоді проклянусь. Ні, ні, ні... Я не для того втекла з власного весілля, — б'ю долонями по колінах крізь сукню.

Один крок. Сльоза по щоці.

— Краще нехай вже ловить чоловік, аніж бути проклятою! Ні, не буду! — намагаюся удати раптовий напад істерики.

Як товарна. Не як спроможна. Ненавиджу.

— Миленька, мені байдуже, що з тобою станеться.

Охоронець не ведеться на мій спалах раптової істерики. Відчуваю, як над землею витає знайома вібрація. Батько. Треба перейти кордон. Обертаюсь назад. Клубки туману розсувають копита коней. Забагато шуму.

— Фіне, та пропусти ти малу, — гукає хтось із буди.

— А воксам що я скажу? — озивається охоронець. — Або пхай палець, або чеши до чоловіка чи батька, хоч куди. Товарна, — пирхає він.

Думки біжать свідомістю. Тиша у голові розвіюється. Дарма ти так мене назвав. Дарма я тепер знаю, як тебе звуть, чоловіче.

— *Фіне, ти припиниш ділити жінок за видами воксів, а якщо спробуєш — більше не бачити тобі стоячого члена. Не шепочу та не кажу, лише тишею бажаю. Зараз ти вдаси, що я виконала твоє прохання, а далі тиша,* — пірнаю у його свідомість, яка геть пуста і не захищена.

Помічаю на шії амулет, що мав би захистити від мене, проте це проста цяцька з ринку у місцевому замку. Стукіт копит все гучніше. Вібрація йде тілом. Маю кілька хвилин, щоб вшитись, аби моєї вібрації не лишилось у просторі.

— От і молодчина, миленька... Проходь, — чоловік відступає.

— Що там, Фіне? — кричить інший.

— Мала — людина. Твоє ім'я?

— Мей.

— Це повне? Прізвище?

— Просто Мей, — наголошую я.

Чоловік натискає на якусь кнопку, і магія захисту розвіюється. Вдавано боязко переступаю межу, енергія бринить,

вітаючи справжніх власників таких чар. Легким доторком торкається пасом мого волосся та закривається за моєю спиною. Той Фін чіпляє на обличчя посмішку, а мене вже кривить.

Не можна спинятись. Я роблю кілька обережних на вигляд кроків, доки не зникаю за рогом. Притуляюсь головою до стіни, вдихаю холодне повітря.

— Втекла, втекла, — бурмочу собі під ніс.

Мені треба зосередитись. Знайти місце ночівлі, їжу, роботу та будь-які способи вшитись з Деферу. Хоч у столицю, хоч у округ Одрая — будь-куди. Торкаюсь пальцями шершавої побіленої стіни, ще раз роблю вдих.

Я можу бути ким завгодно, хоч покоївкою чи кухаркою. Головне, щоб брали без документів. Розтираю долонями передпліччя, доки йду головною вулицею району. Якщо я правильно запам'ятала батькові розповіді, за третім поворотом від кордону ховається готель для звичайних. Ймовірно, якийсь клопівник, бо їх там дійсно багато.

А раніше мені тут бувати — зась.

Праворуч хтось голосно кашляє, ще один бідолаха вмирає від прокляття. Вже другий за ніч, п'ятий за тиждень, дванадцятий за місяць. Показались ті вокси. Беру маршрут трохи лівіше, поступово у кожнісінькому будинку гасне світло. Човгаю тротуаром, озираючись довкола.

Кілька благеньких дерев ростуть біля дороги, де-не-де над тротуаром розташовані навіси. Люди створюють досить багато кав'ярень тут, щоб менше ходити у нашу частину міста. У цьому районі Деферу вижити шансів більше, ніж будь-де. Минаю устанovu, що зветься «Скарбниця людей», пирхаю собі під ніс.

Звісно, люди змовились з воксами, всі кошти вбитих тишен у цей район «захисту» — Фінкери. Скарбниця на крові, так би мовити. Я не відчуваю ненависті до кожної людини, що тут мешкає, та все ж маю огиду до таких місць. На другому повороті бачу посеред дороги скульптуру: вокс (відкритий рот свід-

читиме лише про нього) та звичайний¹, що тримає його за руку, доки під їхніми ногами «розкидані» літери. Збереш їх до купи — і вийде слово «тишени».

Драматично закрочую очі.

Мене ледь не збивають з ніг, заточуюсь на місці. Лікар (на ньому білий халат, а у руках торба у смугу) кудись аж несеється. Стомлено потираю брови. Втома долає мене. Я не спала всю клятву минулу ніч. Переживання щодо заміжжя не давали заснути. З п'ятої ранку наді мною крутилась покоївка Ширлі. Моє волосся досі хвилясте, хоча мало бути кучерявим. Все від ранку пішло не так.

Третій поворот. Бачу у кінці вулиці благенький натяк на готель. Радію, що перевзулась у черевики. Треба було чіткіше продумати власний план. Кілька ліхтарів освічують дорогу, проте я ледь не перечіпаюсь через люк, що веде у катакомби міста.

«Ти чарівна», — бринять у голові слова батька. Три місяці тому він прийшов до мене з проханням вийти за молодика, бо тато не зможе захищати мене і далі, бо вони напосідають на нього. І я розумію його, проте можна було вигадати щось краще. Два місяці тому я дала згоду на шлюб, бо до нас частіше стали приходити вермухи, що слідкують у місті за порядком і пошуком тишен.

А дехто, якщо довідається про мою втечу, переверне всі Царини.

І от сьогодні зранку мене чотири години готували для майбутнього чоловіка, який протягом двох місяців навіть не знайшов хвилинки для знайомства зі мною. Оскільки церемонія обітниць проходить у недоступних для чоловіка та дружини місцях, я не бачила його до вечора. А вночі він прийшов забрати мене для виконання шлюбного обов'язку.

Гм, чоловічок навіть не з'явився у моєму житті й на мить до цього моменту.

¹ Вживається у розумінні, що людина не має прокляття.